

POSTADRES Postbus 250 T 0297 29 16 16
3640 AG Mijdrecht F 0297 28 42 81
BEZOEKADRES Croonstadlaan 111 E gemeente@derondevenen.nl
3641 AL Mijdrecht I www.derondevenen.nl

**Gemeente
De Ronde Venen**

BIJLAGE 1a

AUTEUR(S) Femke Kaptein, Koos Markus
DATUM September 2015

Handhavingsbeleid

Onderzoeksverslag

- Enquête inwonerpanel**
- Focusgroep**

Inhoud

1 - Inleiding.....	3
2 - Resultaten online enquête.....	4
3 - Focusgroep.....	11
4 - Samenvatting en conclusies.....	13

1 - Inleiding

De gemeente is één van de organisaties die verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving in de samenleving. Bijvoorbeeld wanneer op een niet toegestane plek gebouwd wordt of wanneer overlast ontstaat voor de omgeving.

Op dit moment maakt de gemeente nieuw beleid op handhaving en toezicht voor 2016 t/m 2018. Hierin legt ze vast welke onderwerpen belangrijk zijn en hoe zij handhaaft en toezicht houdt. Dit is het moment om keuzes te maken. Hierbij heeft de gemeente de hulp van het gemeentelijke inwonerpanel van De Ronde Venen ingeschakeld middels een digitale enquête. Verdieping heeft zij gezocht middels een ronde tafelgesprek met een focusgroep waarvoor een kleine groep inwoners zich heeft gemeld.

Wij hebben beide groepen gevraagd welke onderwerpen prioriteit zouden moeten hebben en welke rolverdeling zij zien tussen gemeente, andere handhavers, inwoners en bedrijfsleven. De resultaten worden meegewogen in de ontwikkeling van het beleid en een bijbehorend uitvoeringsplan. De resultaten zijn, geanonimiseerd, gedeeld met andere organisaties die handhaven en toezicht houden zoals de politie en milieudienst. Zodat ook zij op de hoogte zijn van de prioriteiten die de inwoners van De Ronde Venen stellen.

Inwonerpanel

Van maandag 14 tot maandag 28 september 2015 is het gemeentelijke inwonerpanel (n=945) in de gelegenheid gesteld een online vragenlijst in te vullen via de online onderzoekstool SurveyMonkey. In de onderzoeksperiode hebben **500 panelleden** met unieke IP-adressen de vragenlijst ingevuld. In dit onderzoeksverslag zijn de resultaten gebundeld en samengevat.

Focusgroep

Op maandagavond 28 september 2015 hebben negen betrokken inwoners onder begeleiding van een gespreksleider in het gemeentehuis in Mijdrecht van gedachten gewisseld op basis van dezelfde vragen die het inwonerpanel heeft beantwoord. Voor deelname aan deze groep heeft de gemeente de leden van het inwonerpanel en bewonersplatforms een open uitnodiging gestuurd.

2 - Resultaten online enquête

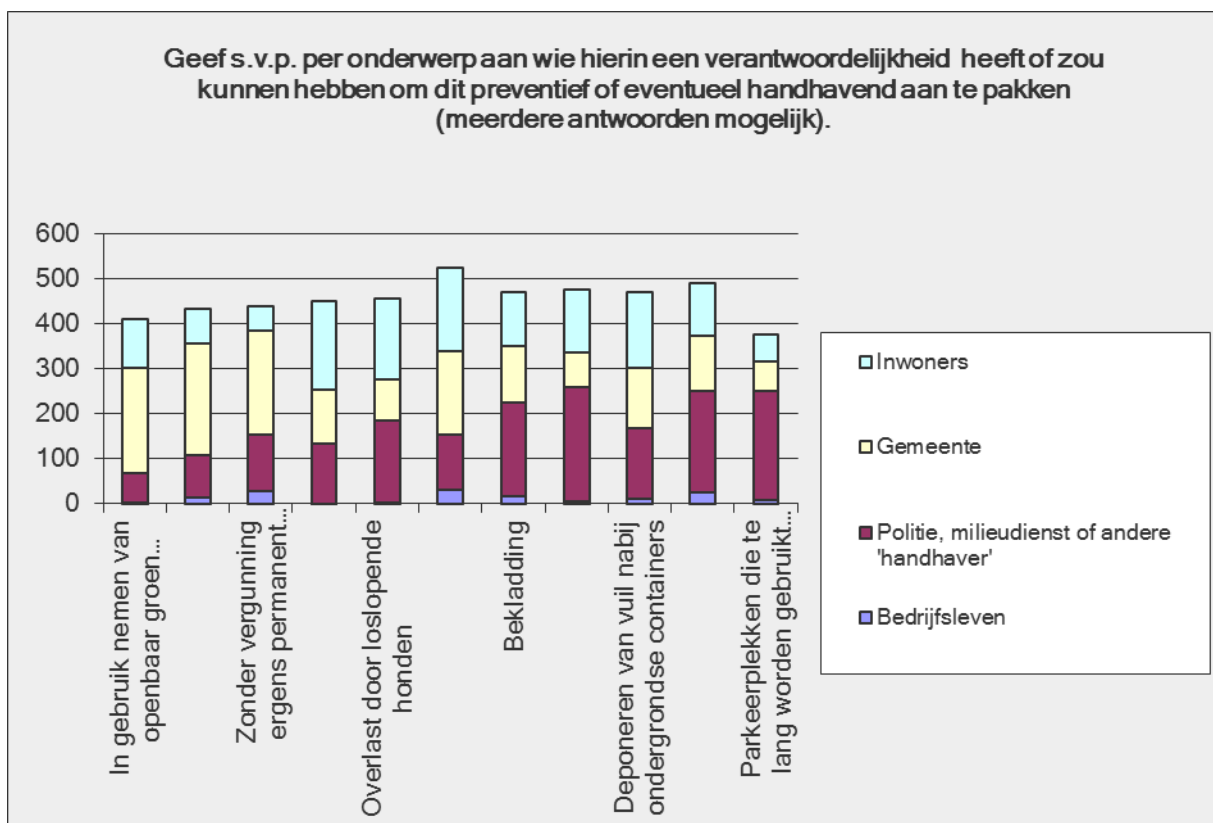
Onderstaand treft u een totaaloverzicht van de vragen en reacties met een korte samenvatting van open vragen. Het totale resultaat van de open vragen is intern gedeeld en wordt verder bekeken en opgepakt waar van toepassing.

In de samenvatting en conclusies zijn opvallende resultaten gebundeld. Uit de algemene gegevens waarin gevraagd is naar woonplaats, geslacht en leeftijd, blijkt een evenwichtige samenstelling van het panel, dat representatief is voor de Ronde Veense samenleving.

Nieuwe landelijke ontwikkelingen in wet- en regelgeving en toezicht- en handhavingstrategie gaan steeds meer uit van een algemene zorgplicht die uitgaat van **gezond verstand**. Voor iedereen: van eigenaren en beheerders van bouwwerken en open erven, maar ook voor bijvoorbeeld organisatoren van evenementen. Bent u het daarmee eens?

Geef s.v.p. per onderwerp aan wie hierin een verantwoordelijkheid heeft of zou kunnen hebben om dit preventief of eventueel handhavend aan te pakken (meerdere antwoorden mogelijk).

Answer Options	Inwoners	Gemeente	Politie, milieudienst of andere 'handhaver'	Bedrijfsleven	Response Count
In gebruik nemen van openbaar groen aansluitend op eigen tuinen inwoners	110	234	64	3	274
Illegaal gebruik van grondperceel: zonder vergunning bouwen van aanbouwen, uitbouwen, opbouwen, schuren bergingen, te hoge schuttingen	78	247	96	13	276
Zonder vergunning ergens permanent wonen. Bijv. in bedrijfspanden, schuur of recreatiewoning zonder bestemming wonen	52	231	125	29	271
Overlast door hondenpoep	198	118	133	1	271
Overlast door loslopende honden	177	91	183	3	273
Overlast door zwerfvuil	185	186	122	31	274
Bekladding	119	124	209	17	269
Overlast door baldadigheid of hinderlijk gedrag	139	78	252	6	275
Deponeren van vuil nabij ondergrondse containers	168	135	155	12	275
Parkeerplekken die te lang worden gebruikt voor: boottrailers, kampeermiddelen, aanhangwagens, vrachtwagens, wrakken, materialen voor tijdelijke bouwactiviteiten enz.	118	122	224	26	275
Parkeerplekken die te lang worden gebruikt voor parkeren in blauwe zones	62	66	242	7	274
Eventuele toelichting:					50
<i>answered question</i>					
					277

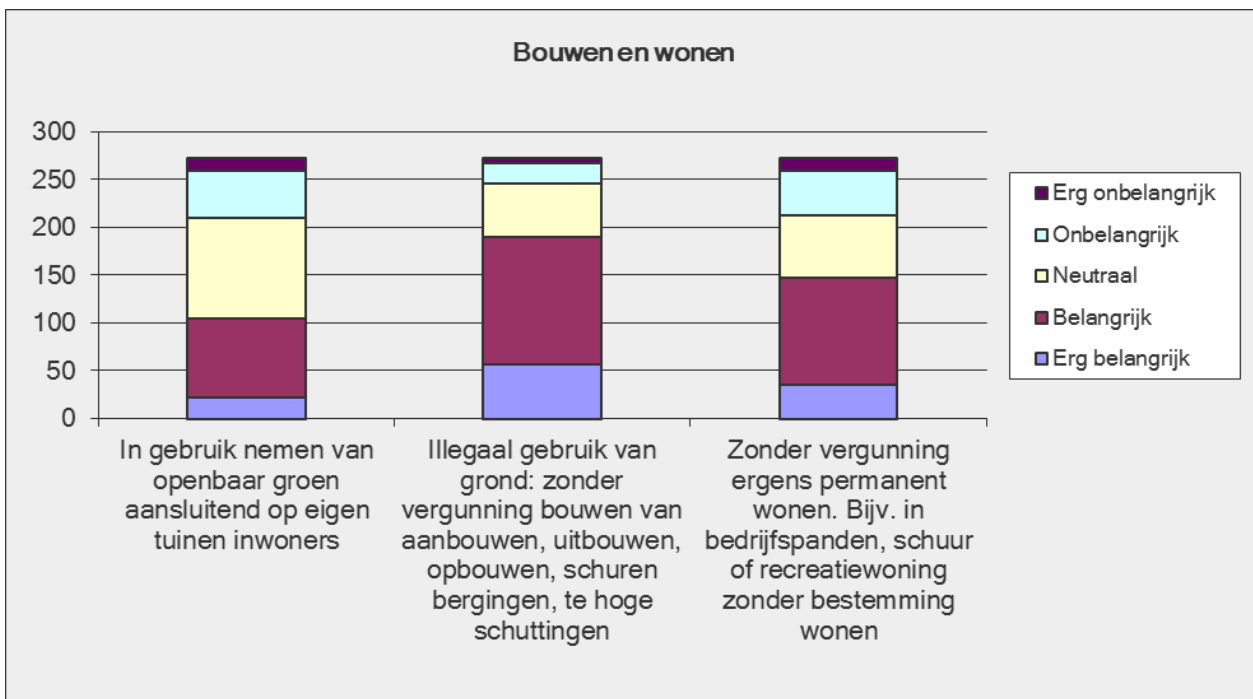

Het panel ziet voor alle in de enquête voorgelegde onderwerpen een gedeelde verantwoordelijkheid van inwoners, gemeente, politie, milieudienst en andere 'handhavers' en bedrijfsleven. De verhoudingen verschillen per onderwerp. Waar panelleden bijvoorbeeld bij illegaal gebruik van een grondperceel of illegale bewoning vooral actie van de gemeente verwachten, zien zij bij overlast door hondenpoep en overlast door zwerfvuil vaker voor zichzelf een verantwoordelijkheid. Voor het bedrijfsleven zien zij slechts een minimale rol in toezicht en handhaving.

Hoe ervaart u uw woonomgeving? Geef aan in een schaal van belangrijkheid welke onderwerpen van toezicht en handhaving de prioriteit **van de gemeente** zouden moeten hebben.

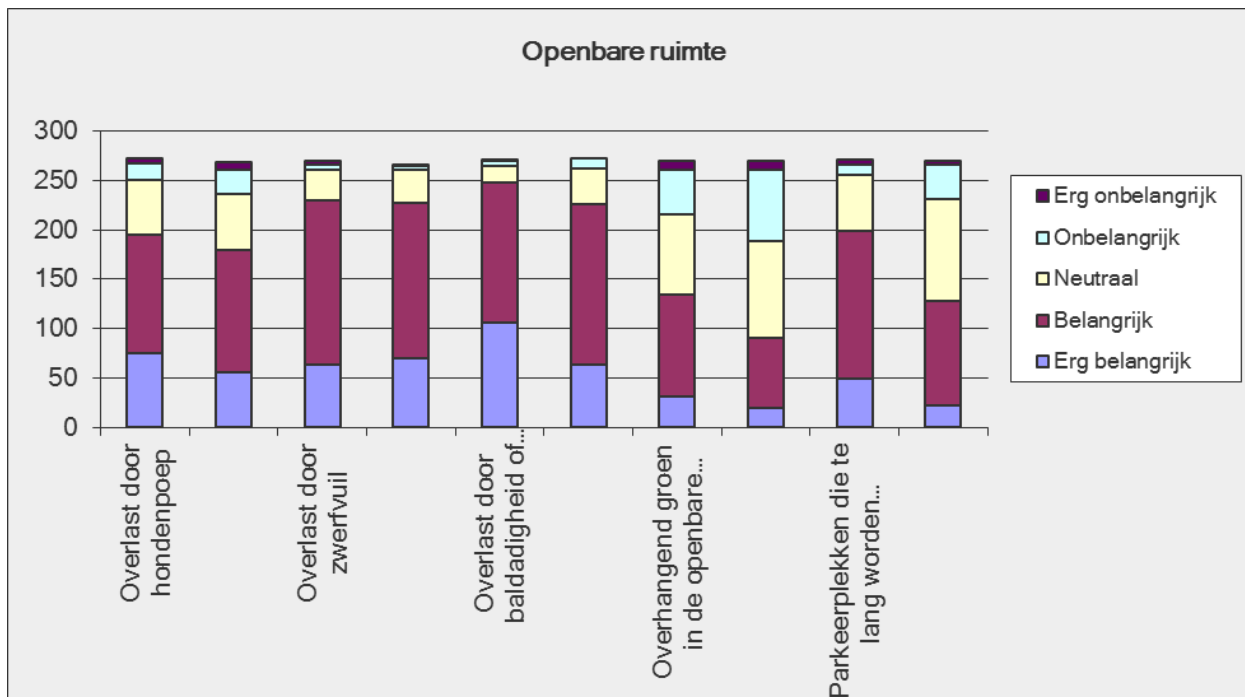
Bouwen en wonen

Answer Options	Erg onbelangrijk	Onbelangrijk	Neutraal	Belangrijk	Erg belangrijk	Response Count
In gebruik nemen van openbaar groen aansluitend op eigen tuinen inwoners	14	49	105	83	22	273
Illegaal gebruik van grond: zonder vergunning bouwen van aanbouwen, uitbouwen, opbouwen, schuren bergingen, te hoge schuttingen	6	21	56	133	57	273
Zonder vergunning ergens permanent wonen. Bijv. in bedrijfspanden, schuur of recreatiewoning zonder bestemming wonen	14	47	65	111	36	273
Eventuele toelichting						31
<i>answered question</i>						273
<i>skipped question</i>						4

Openbare ruimte

Answer Options	Erg onbelangrijk	Onbelangrijk	Neutraal	Belangrijk	Erg belangrijk	Response Count
Overlast door hondenpoep	5	17	55	120	75	272
Overlast door loslopende honden.	7	25	57	123	56	268
Overlast door zwerfvuil	3	6	30	166	64	269
Bekladding	2	4	33	157	70	266
Overlast door baldadigheid of hinderlijk gedrag.	1	5	17	142	106	271
Deponeren van vuil nabij ondergrondse containers	0	10	36	163	63	272
Overhangend groen in de openbare ruimte	9	45	82	103	31	270
Reclameborden buiten toegewezen plekken	9	73	98	70	20	270
Parkeerplekken die te lang worden gebruikt voor: boottrailers, kampeermiddelen, aanhangwagens, vrachtwagens, wrakken, materialen voor tijdelijke bouwactiviteiten enz.	5	11	56	150	49	271
Parkeerplekken die te lang worden gebruikt voor parkeren in blauwe zones	4	35	103	106	22	270
Eventuele toelichting						26
<i>answered question</i>						273
<i>skipped question</i>						4

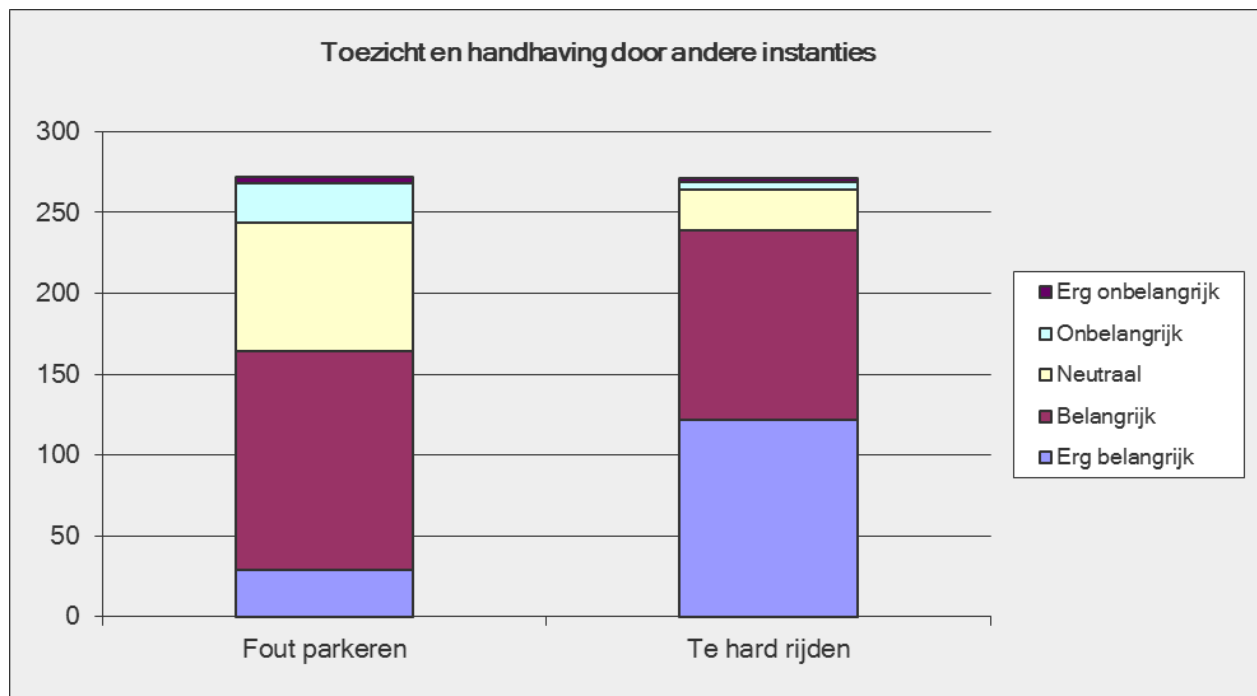

Uit de toelichtingen blijkt dat subjectieve belevingen een belangrijke rol speelt voor veel panelleden. In hoeverre sprake is van overlast, bepaalt voor sommigen de behoefte aan handhaving.

Anderen zien juist een belangrijke toegevoegde waarde in duidelijke kaders en strikte naleving en handhaving hierop.

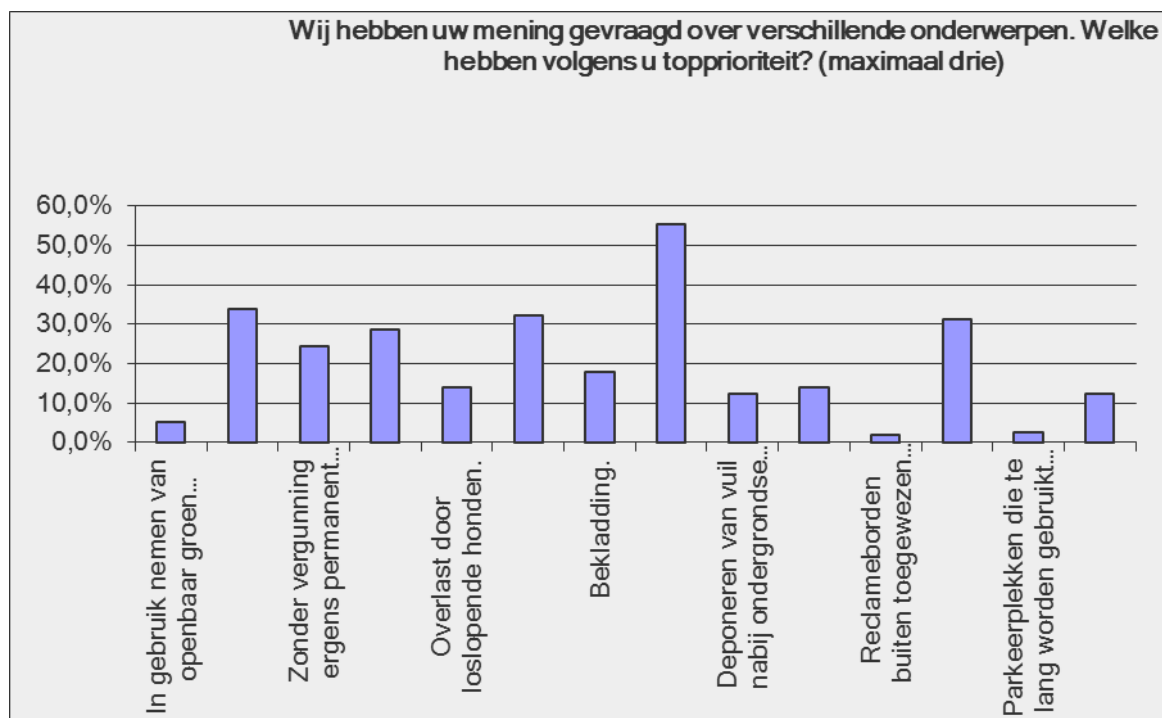
Ook uit verschillende panelleden de wens aan de gemeente om te werken aan meer en/of betere voorwaarden om overtreding te voorkomen.

Toezicht en handhaving door andere instanties						
Answer Options	Erg onbelangrijk	Onbelangrijk	Neutraal	Belangrijk	Erg belangrijk	Response Count
Fout parkeren	4	24	80	135	29	272
Te hard rijden	2	5	25	117	122	271
Eventuele toelichting						34
				<i>answered question</i>		273
				<i>skipped question</i>		4

In de toelichtingen besteden panelleden veel aandacht aan gevaarlijke situaties door te hard of roekeloos rijden, met name binnen de bebouwde kom, onveilige situaties bij scholen en opperen een aantal om de blauwe zone in het centrum van Mijdrecht op te heffen.

Wij hebben uw mening gevraagd over verschillende onderwerpen. Welke hebben volgens u topprioriteit? (maximaal drie)		
Answer Options	Response Percent	Response Count
In gebruik nemen van openbaar groen aansluitend op eigen tuinen inwoners.	5,3%	14
Illegaal gebruik van grondperceel: zonder vergunning bouwen van aanbouwen, uitbouwen, opbouwen, schuren bergingen, te hoge schuttingen.	33,8%	90
Zonder vergunning ergens permanent wonen. Bijv. in bedrijfspanden, schuur of recreatiewoning zonder bestemming wonen.	24,4%	65
Overlast door hondenpoep.	28,6%	76
Overlast door loslopende honden.	13,9%	37
Overlast door zwerfvuil.	32,3%	86
Bekladding.	18,0%	48
Overlast door baldadigheid of hinderlijk gedrag.	55,3%	147
Deponeren van vuil nabij ondergrondse containers.	12,4%	33
Overhangend groen in de openbare ruimte.	13,9%	37
Reclameborden buiten toegewezen plekken.	1,9%	5
Parkeerplekken die te lang worden gebruikt voor: boottrailers, kampeermiddelen, aanhangwagens, vrachtwagens, wrakken, materialen voor tijdelijke bouwactiviteiten enz.	31,2%	83
Parkeerplekken die te lang worden gebruikt voor parkeren in blauwe zones.	2,6%	7
Anders, namelijk	12,4%	33
<i>answered question</i>		266
<i>skipped question</i>		11

De suggesties onder 'anders' zijn divers, variërend van 'kleine ergernissen' als paarden- en kattenpoep tot blokhutten op legakkers, geluidsoverlast, verkeersovertredingen en criminele delicten.

3 - Focusgroep

Focusgroep Toezicht en handhaving

Maandag 28 september 2015, 17:30 tot 19:30 uur

A4 verslag

Aanwezig namens gemeente De Ronde Venen: Dick Roodenburg (integrale veiligheid), Marco Albersen (teamleider VTH (Vergunningen, Toezicht Handhaving)), Koos Markus (gespreks- en projectleider), Femke Kaptein (communicatie en onderzoeksverslag)

Centrale vraag: Hoe ziet toezicht en handhaving er tot 2019 uit in deze gemeente?

1. Gemeentelijk beleid is er nu al op gericht om eigen verantwoordelijkheid van inwoners en bedrijfsleven te stimuleren. Hoe ziet u vanuit gedeelde verantwoordelijkheid de wisselwerking tussen de verschillende partijen?

De meningen verschillen in eerste instantie. Wim stelt: 'ik zie geen gedeelde verantwoordelijkheid. Ik zie niet hoe je als individuele burger daar iets in kan. Toezicht is het voorportaal voor handhaving. De burger kan hooguit op de knop drukken maar daarna moet er iets gebeuren door een handhaver.'

Maar Alex zegt: 'We moeten het samen doen.' En Jan: 'Je moet mensen kunnen aanspreken op gedrag.'

Hoewel de groep de signaalrol van de inwoner belangrijk vindt, sluit zij volledig aan bij deze bredere insteek en zoekt naar mogelijkheden. Karin: 'Doe er iets ludieks mee. Stuur bijvoorbeeld hondenpoepzakjes mee met de hondenbelasting. Creëer voorwaarden zodat mensen zelf kleine ergernissen gaan oplossen.' Momenteel besteedt de gemeente erg veel tijd aan deze individuele zaken. John: 'Focus op gedrag en communicatie.' Karin oppert dat buurtcoaches een toegevoegde waarde kunnen hebben. Jan: 'Je moet één persoon in de wijk hebben die tussen inwoners en overheid in zit. Saskia: 'De taakopvatting moet dan heel helder zijn.'

Alex onderstreept het belang van voorbeeldgedrag. 'De blikjes van de jongeren die uitgaan, raap ik op en gooi ik weg.' Karin: 'De blikvangers doen het ook goed.'

Aanspreken van anderen is soms wel een issue. Job: 'Een buurman kan ik aanspreken op een container die te laat terug geplaatst wordt. Maar als ik mensen in Wickelhofpark aanspreek op het niet opruimen van hondenpoep, dan krijg ik een grote mond. Dat doe je dus steeds minder.' Aan de andere kant. Jan: 'Een wijkcomité kan daar veel goeds in doen. Ik heb mijn mond wel open gedaan in Wilnis. Ik ben gepest door allerlei mensen, ook gereformeerden. Ik heb ouders aangesproken.'

2. Welke specifieke taak vindt u dat de gemeente heeft?

Saskia antwoordt door eerdere uitspraken helder samen te vatten: 'Voorwaarden scheppen'. De discussie zoomt al snel in op de APV, 'de regels', van de gemeente. In verschillende gemeenten is hier flink in geschrapt. Hoe gaat dat in De Ronde Venen? Zijn het er te veel? Zijn ze helder genoeg? Karin: 'Logische regels en duidelijke regels. Er is onderzoek geweest dat dit helpt.' Dick licht toe dat ook in De Ronde Venen een slag wordt gemaakt in de APV maar dat deze aardig op orde is. Hij geeft aan dat op bepaalde regels niet gehandhaafd wordt maar dat het wel belangrijk is om ze te vermelden. Als normgedrag. 'Dit vinden wij normaal als samenleving.' Wim: 'Maar dan ontstaat een groep die zich daar niet aan houdt.' Dick: 'Dat valt mee. En waar het geconcentreerd is, grijp je wel eerder naar middelen.'

Daarnaast ontstaat een discussie over menskracht. Marco licht toe dat de gemeente een beperkt aantal personen beschikbaar heeft voor toezicht en handhaving waarbij veel tijd wordt besteed aan kleine, incidentele ergernissen. Wim stelt voor eerst te prioriteren en vervolgens te budgetteren. Waarbij de gemeente zich veel meer richt op het grotere geheel. Saskia suggereert een creatiever gebruik van de middelen. 'Er zijn genoeg mensen om de ogen en oren van de toezichthouders te zijn. Bijvoorbeeld mensen die tegenprestaties moeten leveren voor een uitkering.'

Marco's suggestie om prioriteiten te stellen, te clusteren en thema's te kiezen in handhaving en toezicht, vindt na enige discussie aansluiting bij de groep.

Een aantal onderwerpen wordt specifiek besproken. Bij illegaal gebruik van gemeentegrond verwachten ze niet per se een sanctie. Saskia: 'Als het groen verfraaid wordt, doen.' Wim: 'Snippergroen in onderhoud kan je netjes regelen.' Saskia: 'Maar er zijn stukjes die niet adopteerbaar zijn.'

Toezicht van de gemeente bij bouw is op dit moment een wettelijke taak van de gemeente. Marco: 'Kort gezegd: als een gebouw na bouw instort, is de gemeente verantwoordelijk.' Marco geeft een toelichting op te verwachten wettelijke ontwikkelingen waardoor de rol van de gemeente verandert naar een grotere regiefunctie met minder toetsing. Daarvoor zijn gecertificeerde specialisten. Op pandbrigade.nl kun je nu al bekijken wat de effecten zijn op meer of minder controle tijdens bouw volgens bestemmingsplan. Het is een massastudie om te bepalen wat als maximaal acceptabel wordt ingeschat. De groep vindt dit op basis van een eerste inschatting wel een positieve ontwikkeling.

3. Waarop moet de gemeente op inzetten om efficiënt en effectief toezicht te houden en te handhaven?

De discussie versnipperd. Aan bod komen onder andere gevaarlijke situaties door te hard en roekeloos rijden, de toegevoegde waarde van blauwe zones, de incasseur van verkeersboetes, mogelijke nieuwe regels voor Airbnb-verhuurders en tot slot internationale ervaringen.

Karin: 'Ik kom regelmatig in Zwitserland. Daar is het extreem schoon. Hebben jullie gekeken hoe je dat kan kopiëren?' Dick: 'Dat is een bepaalde cultuur. In sommige landen wordt botter ingegrepen.' John: 'In Malmö heb ik 4x op één dag een bon gehad voor fout parkeren.' De groep concludeert dat het lastig is om deze internationale ervaringen een-op-een te vertalen omdat de Nederlandse cultuur haar eigen gebruiksaanwijzing heeft.

Een laatste meegever van Jan: 'Geef een terugkoppeling van klachten die gemeld en opgelost zijn. Neem dit op in procedures.'

4 - Samenvatting en conclusies

500 inwoners van De Ronde Venen hebben in september 2015 als lid van het gemeentelijke inwonerpanel een digitale enquête ingevuld over toezicht en handhaving. Daarnaast hebben 9 inwoners deelgenomen aan een focusgroep waarbij zij tijdens een rondetafelgesprek verder inzoomden op dit onderwerp. De resultaten worden meegewogen bij de ontwikkeling van gemeentelijk beleid op toezicht en handhaving voor de periode 2016-2018.

Online enquête inwonerpanel

Het panel ziet voor alle in de enquête voorgelegde onderwerpen een gedeelde verantwoordelijkheid van inwoners, gemeente, politie, milieudienst en andere 'handhavers en bedrijfsleven. De verhoudingen verschillen per onderwerp. Waar panelleden bijvoorbeeld bij illegaal gebruik van een grondperceel of illegale bewoning vooral actie van de gemeente verwachten, zien zij bij overlast door hondenpoep en overlast door zwerfvuil vaker voor zichzelf een verantwoordelijkheid. Voor het bedrijfsleven zien zij slechts een minimale rol in toezicht en handhaving.

De volgende drie onderwerpen hebben topprioriteit volgens het panel:

1. Overlast door baldadigheid of hinderlijk gedrag. (147 stemmen)
2. Illegaal gebruik van grondperceel: zonder vergunning bouwen van aanbouwen, uitbouwen, opbouwen, schuren bergingen, te hoge schuttingen. (90 stemmen)
3. Parkeerplekken die te lang worden gebruikt voor: boottrailers, kampeermiddelen, aanhangwagens, vrachtwagens, wrakken, materialen voor tijdelijke bouwactiviteiten enz. (83 stemmen)

Focusgroep

De focusgroep onderschrijft de gedeelde verantwoordelijkheid van inwoners, gemeente, politie, milieudienst en andere 'handhavers en bedrijfsleven. Zij vraagt hierbij gemeente en ketenpartners randvoorwaarden te creëren waardoor inwoners kunnen signaleren maar vooral eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen om kleine ergernissen zelf op te lossen. Zij adviseert de gemeente zich te richten op onderwerpen met grote maatschappelijke impact of onderwerpen die zij gebundeld kan aanpakken. Dit zou volgens hen een efficiëncyslag voor het gemeentelijke apparaat betekenen.